

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija teikia:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1);
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registro likvidavimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimo projekto Nr. 1 tikslas – nustatyti naujus pagrindus paskelbti ekstremaliąją situaciją, esant instrumentalizuotos migracijos, kaip hibridinės agresijos, atvejams.

Nutarimo projekto Nr. 2 tikslas – įgyvendinant 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas, sudaryti teisinės prielaidas likviduoti Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registrą (toliau – Registras).

Sprendžiama problema ir siūlomos problemos sprendimo priemonės.

Dėl Nutarimo projekto Nr. 1.

Pranešimo ir keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas), 2 priedo 14.1 papunktyje nustatytas šis ekstremaliojo įvykio kriterijus – *masinis užsieniečių antplūdis į Lietuvos teritoriją, kai Lietuvos Respublikos valstybės siena kertama nenustatytoje vietoje, nenustatytu laiku ar nenustatyta tvarka, vienos Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasienio rinktinės pasienio užkardos veiklos teritorijoje žmonių skaičius per parą 30 ir daugiau. Atsižvelgus į pasikeitusią saugumo aplinką¹, instrumentalizuotos migracijos, kaip hibridinės*

¹ Sudarytos palankios sąlygos Baltarusijos bei Rusijos režimams vykdyti hibridines atakas ir provokacijas prieš Lietuvos Respubliką, pvz., Baltarusijos oro vežėja „Belavia“ nuo 2022 m. gruodžio 1 d. vykdo skrydžius maršrutu Minskas–Dubajus; Kaliningrado oro uostas paskelbė „atviro dangaus“ programą – neatmestina, kad dalis šiomis kryptimis atvyksiančių asmenų gali būti nukreipiami (instrumentalizuoti) neteisėtam patekimui į ES per Lietuvos sieną; Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika pasirašė susitarimą dėl vizų abipusio pripažinimo. Pagal šį susitarimą užsienio šalių piliečiai ir asmenys be pilietybės nuo 2023 m. kovo mėnesio galės atvykti, išvykti, būti ir vykti tranzitu per Baltarusijos ir Rusijos teritoriją turėdami vienos iš dviejų valstybių vizą ir asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus. Tokia situacija palengvins užsieniečių, kurie turi ketinimą neteisėtai patekti į ES, judėjimą iš Rusijos į Baltarusiją, kartu, tikėtina, padidindama migracijos spaudimą prie ES išorės sienos su Baltarusija. Neteisėtos migracijos spaudimas iš Baltarusijos išlieka: 2021 m. neįleisti 8 106, 2022 m. – 11 211, 2023 m. – 411 migrantų (iš viso 19 728 migrantai).

agresijos, fenomenui tapus kasdienybe, kyla poreikis nustatyti naujus pagrindus skelbti ekstremaliąją situaciją, kai reikia taikyti civilinės saugos ir ekstremaliųjų situacijų valdymo priemonės, kad būtų galima suvaldyti grėsmę keliančias aplinkybes. Esamas, t. y. Aprašo 2 priedo 14.1 papunktyje nustatytas, ekstremaliojo įvykio kriterijus gali būti nepakankamas, nes užsieniečių antplūdį organizuojančios valstybės gali sąmoningai stengtis neviršyti nurodyto ekstremaliojo įvykio kriterijaus (30 ir didesnio žmonių antplūdžio per parą). Taip pat Ukrainos karo pabėgėlių priėmimo 2022 m. situacija rodo, kad ir teisėtas užsieniečių atvykimas, tačiau nepakankami užsieniečių priėmimo ir prieglobsčio sistemos pajėgumai gali sudaryti poreikį situaciją valdyti civilinės saugos ir ekstremaliųjų situacijų valdymo priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, Aprašo 2 priedo 14.1 papunktyje nustatytą ekstremalaus įvykio kriterijų siūloma papildyti keturiais naujais ekstremalaus įvykio kriterijais, kurie sudarytų galimybę reaguoti į paminėtas hibridinio pobūdžio atakas ar užtikrinti reikalingą valstybės reagavimą kilus grėsmei užsieniečių priėmimo ir prieglobsčio sistemai ir įvertinus institucijų pajėgumus. Atitinkamai Aprašo 3 priedo 12 punktą papildomas kompetentingomis institucijomis, kurios Nacionaliniam krizių valdymo centrui teiks informaciją dėl naujų ekstremalaus įvykio kriterijų pasiekimo.

Dėl Nutarimo projekto Nr. 2.

2023 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Įstatyme nebeliko nuostatų, kurios iki 2022 m. gruodžio 31 d. galiojusiame Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme reglamentavo Registro veikimo teisinius pagrindus. Nutarimo projektu Nr. 2 siūloma likviduoti Registrą. Siūloma Registro likvidavimo pabaiga – 2023 m. gegužės 1 d. Taip pat Nutarimo projekte Nr. 2 siūloma nustatyti Registro duomenų sunaikinimą, informacijos apie likviduojamą Registrą skelbimą, taip pat siūloma pripažinti netekusiais galios Registro veiklą reglamentavusius atitinkamus Vyriausybės nutarimus.

Įgyvendinimo mechanizmas.

Dėl Nutarimo projekto Nr. 1.

Vyriausybė, atsižvelgusi į Nacionalinio saugumo komisijos pasiūlymą ir vadovaudamasi priimtame Nutarimo projekte Nr. 1 nustatytais naujais ekstremaliojo įvykio kriterijais, susijusiais su instrumentalizuota migracija, paskelbs valstybės lygio ekstremaliąją situaciją (naujas Vyriausybės nutarimas). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimas Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“ turės būti pripažintas netekusiu galios.

Dėl Nutarimo projekto Nr. 2.

Priėmus nutarimą, turės būti atlikti šiame projekte nurodyti veiksmai, susiję su Registro likvidavimu.

Įgyvendinimo kaštai.

Priimtiems Nutarimams įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

Kitos nuostatos:

Nutarimų projektų nuostatos atitinka ir įgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 246.1 papunktyje² nurodytas nuostatas dėl bendros krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemos sukūrimo.

² Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 246.1 papunktyje numatyta: „Įdiegsime bendrą krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo sistemą, o valstybės pasirengimas krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms, branduolinėms ar kitoms galimoms nelaimėms bus labiau koordinuotas ir efektyvus. Steigsime nacionalinio lygmens ekstremaliųjų situacijų ir krizių valdymo centrą, kuriame, siekiant laiku reaguoti ir šalinti galimas grėsmes, pasitelkiant visų reikiamų sričių specialistus ir ekspertus dvidešimt keturias valandas per parą būtų vykdoma situacijų stebėseną ir analizę, atliekami vertinimai ir daromos įvykių prognozės. Sprendimai dėl taikomų krizių ir ekstremaliųjų situacijų

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimų projektams numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikti nereikia.

Nutarimų projektuose neapibrėžiamos naujos sąvokos, kurias reikėtų aprobuoti Lietuvos Respublikos terminų banko ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimų projektų derinimas.

Nutarimų projektai (Nutarimo projektas Nr. 1 buvo išskirtas iš didesnės apimties Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projekto (TAIS Nr. 23-2895)³, kuris šiuo metu dar derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir organizacijomis) buvo derinti su visomis ministerijomis, Vyriausybės kanceliarija, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybės saugumo departamentu, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Migracijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba, Radiacinės saugos centru, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, Viešojo valdymo agentūra, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Nacionaline teismų administracija, Lietuvos banku, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Tautinių mažumų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Nacionaline nevyriausybinių organizacijų koalicija, Lietuvos negalios organizacijų forumu, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija, Lietuvos šaulių sąjunga, Lietuvos Caritu, Maltos Ordino pagalbos tarnyba.

Į visas derinimo metu pateiktas pastabas dėl Nutarimų projektų atsižvelgta.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Kitų konsultavimosi su visuomene būdų nenumatoma.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 20 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 I ir III skyrių, 4, 10, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Lietuvos Respublikos Seimui yra pateiktas svarstyti Lietuvos

---

valdymo priemonių, padarinių šalinimo, žalos mažinimo bus greitesni, paremti ekspertų ir specialistų vertinimu. Valstybės institucijos ir įstaigos bus skatinamos bendradarbiauti ir pasirengti valdyti krizes, bus gerinamas veiklos koordinavimas likviduojant padarinius. Krizių ir ekstremaliųjų situacijų sistemos pertvarka leis nedelsiant reaguoti į įvairias grėsmes keliančias situacijas, kai dėl būtinumo skubiai reaguoti įprasti bendradarbiavimo ir koordinavimo būdai būtų neveiksmingi.“

³ Žr. [https://e-](https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/452bf0f0bd7e11ed924fd817f8fa798e?positionInSearchResults=0&searchModelUU)

seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/452bf0f0bd7e11ed924fd817f8fa798e?positionInSearchResults=0&searchModelUU ID=9fd19b8a-1467-4ebb-9672-01c687d0153a.

Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 I ir III skyrių, 4, 10, 16, 18, 23, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir nauju IX skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2383⁴ (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-2383), kuriuo siūloma **sustiprinti valstybės sienos apsaugą**, nustatant, kad *esant paskelbtai valstybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl masinio užsieniečių antplūdžio ir siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą ir viešąją tvarką, Vyriausybė Nacionalinio saugumo komisijos pasiūlymu gali priimti sprendimą, kad užsieniečiai, ketinantys kirsti ar kirtę valstybės sieną tam nenustatytoje vietoje arba tam nustatytoje vietoje, tačiau pažeidę valstybės sienos kirtimo tvarką, į Lietuvos Respublikos teritoriją neįleidžiami*. Ši nuostata Seimo priimtuose nutarimuose dėl nepaprastosios padėties įvedimo buvo nustatyta kaip nepaprastoji priemonė, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo 28 straipsnio 3 punktu. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. XIV-1789 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“⁵ nepaprastoji padėtis įvesta iki **2023 m. gegužės 2 d. 24 val.** Iki nepaprastosios padėties pabaigos (2023 m. gegužės 2 d.) priėmus Įstatymo projektą Nr. XIVP-2383, svarbu sudaryti sąlygas, kad ir pasibaigus nepaprastajai padėčiai būtų įmanomas nepaprastosios padėties metu taikytų nepaprastųjų priemonių (*valstybės sienos apsaugos sustiprinimo*) taikymas. Atsižvelgę į tai, kas išdėstyta, taip pat į Nutarimo projekte Nr. 2 siūlomą Registro likvidavimo datą (2023 m. gegužės 1 d.), ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 48 punktu⁶, prašome Nutarimų projektus įvertinti ir išvadas pateikti skubos tvarka.

Nutarimų projektus parengė VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (8 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) vyresnysis patarėjas Darius Vasaris, tel. (8 5) 271 7138, el. p. darius.vasaris@vrm.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimų projektai ir lyginamieji variantai, 5 lapai.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

⁴ Žr. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/31695270930c11edb55e9d42c1579bdf?positionInSearchResults=1&searchModelUID=111aac60-854a-4d4b-8d53-0cb8ed7d6b9d>.

⁵ Žr. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/92569570c25511ed97b2975f7dad7488>.

⁶ Ministrų motyvuotu teikimu Ministras Pirmininkas arba Ministro Pirmininko pavedimu Vyriausybės kancleris, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas ar Vyriausybės kanclerio pavaduotojas gali pavesti Vyriausybės kanceliarijos padaliniams įvertinti teisės akto projektą ir pateikti išvadas skubos tvarka. Konkretų skubos terminą (ne trumpesnį nei 2 darbo dienas) nustato Vyriausybės kancleris, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas ar Vyriausybės kanclerio pavaduotojas. Skubos tvarka paprastai nevertinami dideli ir (ar) sudėtingi teisės aktų projektai.

Darius Vasaris, tel. (8 5) 271 7138, el. p. darius.vasaris@vrm.lt